

Sámi allaskuvla
Sámi University College

SÁMEGIELA JA SÁMI GIRJJÁLAŠVUOĐA BACHELOR

Oahppoprográmmaplána

180 oahppočuoggá

Sámi allaskuvlla sámi oahppoinstituhta stivra dohkkehan áššis OS 3/09 27.05.2009.
Dutkan- ja oahppostivra jođiheaddji dohkkehan loahpalaččat 19.10.2009.

1. Prográmma ja gráda namma

Sámegiela ja sámi girjjálašvuoda bachelor
Bachelor i samisk språk og litteratur
Bachelor of Sámi Language and Literature

2. Oppalaš diedut oahppoprográmma birra

Sámegiela ja sámi girjjálašvuoda bachelor addá 180 oahppočuoggá. Oahppoprográmmas leat oktiibuot guhtta (6) lohkanbaji golmma oahppojašis.

U/A § 4-2 lága mielde galgá juohke studeanta gii lohká eambo go 60 oč dahkat sierra progreshvdnašiehtadusa.

3. Sisabeassangáibádusat

Sámi allaskuvlla vuoddoahpuid oppalaš sisaváldingáibádusat leat oppalaš lohkanbelašvuodta dahje reálagelbelašvuodta ja sámegiella. Sámegiela gáibádusa sáhtá deavdit čuovvovaš vugiid mielde: *Sámegiella 1. dahje 2. giellan joatkkaskuvllas, Suoma bealde logahaga eatnigielladutkkus dahje guhkes amasgielladutkkus ja Ruota bealde ges Modersmål A, B ja C dahje dušše A ja B*. Sámegiela gáibádusa sáhtá maid deavdit *Davvisámegiela lohkanbadjeoahpuin 30 oč dahje vástideddjiin, dahje ceavzit sámegiela geahččaleami* man Sámi allaskuvla lágida.

4. Oahpahušgiella

Oahpahušgiella lea davvisámegiella.

5. Oahpu oppalaš sisdoallu

Sámegiela ja sámi girjjálašvuoda historjá, gielalaš dilit, girjjálašvuoda šlájat ja teorehtalaš čuolbmašaheamit earenoamážit eamiálbmotperspektiivvas.

Giellaoahppa ja čállinvuogit.

Sámegiela njálmmálaš ja čálalaš giellageavaheapmi.

Duddjot gálggaid sihke gielas, girjjálašvuodas, stilistihkas ja retorihkas.

6. Prográmmarápmma

1. lohkanbadji	2. lohkanbadji	3. lohkanbadji	4. lohkanbadji	5. lohkanbadji	6. lohkanbadji
DIEČÁ 10 oč	SÁM 102, 10 oč	SÁM 103 10 oč	SÁM 201 10 oč	Doarjjafága(t) 30 oč	BA BARGU 15 oč
EAFI 10 oč	SÁM 106, 10 oč	SÁM 104 10 oč	SÁM 203 10 oč		Doarjjafága(t) 15 oč
GIEFON 10 oč	SÁM 108, 10 oč	SÁM 107 10 oč	SÁM 207 10 oč		

6.1 Prográmma geatnegahtton oassi ja bachelorbargu

Sámi allaskuvlla bachelorjuolggadusaid mielde galgá studeanttas leat oktiibuot 90 oč čieknudeapmi dan fága siskkobealde mas lea bachelorgráda. Geatnegahtton oahppoovttadagat/modulat leat DIEČÁ, EAFI, GIEFON, SÁM 102, SÁM 106, SÁM 108, SÁM 103, SÁM 104, SÁM 107, SÁM 201, SÁM 203, SÁM 207, BA BARGU.

Juohke studeanta galgá čállit bachelorbarggu man viidodat lea 15 oč, mas välljejuvvo sierra fáddá juogo gielas dahje girjjálašvuodas. Bachelorbarggu birra čilgejuvvo lagabuidda oahppoovttadagaid plánas.

6.2 Prográmma välljenmuni oassi

Earret geatnegahtton oahppoovttadagaid/modulaid, de galgá okta oassi bachelorgrádas devdojuvvot doarjjafágaiguin. Dán oasi sáhtá studeanta ieš välljet. Doarjjafágat, dahje välljenmuni oassi, galgá leat relevánta bachelorgrádii. Unnimustá okta fága galgá leat 30 oč viidosas. Relevánta oahput leat ovdamearkka dihte eará giellafágat nugo dárogiella, suomagiella, engelasgiella, dahje juoigan ja muitaleapmi, guovttegielat-/mánnggakultuvrrat áddejupmi, oahpponeavvopedagogihkka, servodatfága, álgoálbmotdiehtu, dahje eará heivvolaš fágat soahpamuša mielde. Muđui čujuhuvvo kap.12.

7. Oahppanjoksosat

Studeanta

- máhtá davvisámegiela giellaoahpa.
- máhtá analyseret ja čilget jietnadat-, hápme- ja cealkkaoahpa sárgosiid giellateorehtalaččat.
- máhtá dihtomielaččat geavahit ja gáhttet njálmmálaš ja čálalaš giela.
- dovda sámegiela historjjá ja dan sajadaga eará gielaid joavkkus.
- dovda sámegiela čállingiela historjjá.
- dovda davvisámegiela suopmanvariašuvnna ja eará sámegiela.
- dovda sámi girjjálašvuoda historjjá ja šlájaid.
- máhtá analyseret ja dulkot iešguđetlágan sátnedáiddaduiid.
- máhtá suokkardit sámi girjjálašvuoda eamiálmot ja mañjekolonialaš girjjálašvuoda oassin.

Bachelorgrádaprogramma kvalifisere sámegiela ja sámi girjjálašvuoda mastergráda oahpuide. Son guhte áigu joatkit mastergrádaprogrammii ávžžuhuvvo ovdal bachelorohpuid čieknudanoasi juo plánet, makkár fágasuorggi son vällje masteroahpuin.

8. Oahppanvuogit

Oahpahus- ja bagadallanvuogit bohtet ovdan guđege oahppoovttadat-/modulaplánas. Dábálaš oahppanaktivitehtat sáhttet leat omd. logaldallamat, seminárat, joavkobarggut, bagadallamat, čájeheamit, geahččaladdamat, oahppomátkkit, jnv. Studeantta iežas bargu lea guovddázis oahppamis.

9. Árvvoštallanvuogit

Juohke sierra fágas/oahppoovttadagas čilgejuvvo makkár árvvoštallanvuohki oahppoovttadagas/modulas lea. Juohke ovttadagas addojuvvo sierra árvosátni. Muđui čujuhuvvo SA eksámennjuolggadusaide.

10. Progrešuvdnahuksehus

Sámegiela ja sámi girjjálašvuoda bachelor álgá vuodđooahpuiguin *Diedalaš čállin ja guorahallan*, *Eamiálbmotfilosofiija* ja *Gielladieđa ja fonetihkka*. Lea sávahahtti ahte studeanta lea lohkan dáid ovdal go joatká viidáseappot, danin go dáin oahpuin guorahallojit guovddáš vuodđodieđut mat leat dárbbášlaččat viidásat ohppui. Vuodđooahput eai leat dattetge eaktun ovdal go sáhtta bachelorohppui joatkit. Modulat/oahppoovttadagat álggahuvvojit 1-gurssaiguin (SAM 102 jnv). Oahppoovttadagat mat álget oahppokodain 2 (omd. SAM 201), leat čieknudanovttadagat main lea eaktun ahte lea lohkan vuos ovtteš (1) oahpuid.

11. Bargo- ja joatkkaoahppovejolašvuodat

Oahppu addá gelbbolašvuoda bargat mánggalágan almmolaš ja priváhta surggiin. Oahppoprográmma čadaheami maŋŋá sáhtta bargat earret eará giella- ja teakstakonsuleantan, giellabagadallin, girjjálašvuoda áššedovdin, kulturbargin ja girječállin. Oppalaččat oahppu lea ávkkálaš jus áigu bargat sámi dieđalaš ja akademalaš birrasis. Jus lohká lassin jahkasaš praktihkalaš-pedagogalaš oahpu (PPO), de dat addá Norgga bealde gelbbolašvuoda oahpahit sámegiela vuodđoskuvllas ja joatkkaskuvllas.

12. Eará dieđut

Oahpahus lágiduvvo dábálaččat, Sámi allaskuvllas Guovdageainnus. Jus lávdaduvvo eará guovlluide de čujuhuvvo sierra dieđuide dahje šiehtadusaide.

Oahpu golut lea dábálaš studeantadivat. Jus lágiduvvojit oahppomátkkit, de čujuhuvvo vejolaš sierra soahpamušaide. Oahppoáiggi lea vejolaš vuolgit lonohallanstudeantan eará oahppoásahusaide. Sámi allaskuvllas leat sierra soahpamušat eará eamiálbmot- ja eará oahppoásahusaiguin. Lea vejolaš ohat heivehuvvot fágaid maid lea čadahan eará oahppoásahusain, oassin Sámegiela ja sámi girjjálašvuoda bachelorii.

Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádat galgá sihkkarastit ahte allaskuvlla oahppofálaldagain lea alla kvalitehta. Studeantaárvvoštallamat leat guovddáš oassin dás, maid bokte studeantat galget leat mielde árvvoštallame oahpuid ja váikkuheame oahpuid kvalitehtii buot dásiin. Čujuhuvvo SA kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii mii lea čilgejuvvon SA ruovttusiiddus.